

# “ ΤΟ ΔΑΣΟΣ - ΠΝΟΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΑΣ –ΓΕΝΙΚΕΥΣΗ ”

*Σταύρος Σπυράκης*

Εκπαιδευτικός Π.Ε.

**ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ :** Πρόκειται για ένα θεατρικό εργαστήρι , στο οποίο με πολύ ευχάριστο και δημιουργικό τρόπο διερευνώνται όλα τα φλέγοντα θέματα που αφορούν στην προστασία του δάσους και στην ποιότητα της ζωής μας η οποία είναι άμεσα συνδεδεμένη με αυτό. Εφαρμόζοντας τεχνικές θεατρικού παιχνιδιού και μορφές θεατρικής δράσης , τα μέλη του εργαστηρίου εκφράζονται ελεύθερα και δημιουργικά , αποκομίζοντας μια πολύτιμη εμπειρία , με πολλαπλή λειτουργική αξία , απόλυτα αφομοιώσιμη και εκμεταλλεύσιμη κάθε στιγμή , ενώ αξιοποιώντας τη γενίκευση είναι σε θέση να αξιοποιήσουν την εμπειρία τους ως υλικό για τη διερεύνηση και άλλων θεμάτων.

**ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ :** Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να φορούν άνετα ρούχα και μαλακά παπούτσια. Αριθμός συμμετεχόντων 20-25 άτομα (το ανώτερο)

## **ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**

### **1. ΓΝΩΡΙΜΙΑ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΜΟΙΟΓΕΝΟΥΣ ΟΜΑΔΑΣ**

Σχηματίζουμε κύκλο, παρακινώντας τα μέλη του εργαστηρίου να προσπαθήσουν να κάνουν έναν όσο γίνεται **τέλειο** κύκλο. Με συζήτηση ανακαλύπτουν τη σημασία του κύκλου στη φύση, την τέχνη, το θέατρο, τη λογοτεχνία, τη ζωή. Καταλαβαίνουν όλοι ότι ο καθένας είναι ένα σημαντικό κομμάτι , ενός ακόμη σημαντικότερου συνόλου. Κοιτάζονται στα μάτια επικοινωνούν και γνωρίζονται. Αρχικά λένε τα ονόματά τους με διάφορους τρόπους που τους προτείνουμε. Χωρίζονται σε ζευγάρια και λένε ο ένας στον άλλο τρία σημαντικά πράγματα για τον εαυτό τους, μετά τα ανακοινώνουν στην ομάδα και λένε ο ένας για τον άλλο κάτι θετικό που έχουν αποκομίσει από αυτή τη σύντομη επαφή με τον άλλο. Παίζουν με κουκουνάρια , κάστανα ,βελανίδια , φύλλα και άλλα υλικά που συναντάμε στο δάσος παιχνίδια για να γνωριστούν και να επικοινωνήσουν καλύτερα.

### **2. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ-ΚΙΝΗΣΗ-ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ**

Πρόκειται για μια πολύ σημαντική διαδικασία κατά την οποία τα μέλη οδηγούνται στη συγκέντρωσή τους στην ομάδα, εξερευνούν τη δυναμική της κίνησής τους και ενεργοποιούν ,δηλ. ξυπνούν το σώμα τους για να μπορέσει να προετοιμαστεί να ανταποκριθεί καλύτερα στη δράση που θα υπάρξει στη συνέχεια. Παιχνίδια : Άρπαξε το κουκουνάρι, καρποσαλάτα, βελανίδι-βελανίδια

### **3. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**

Είναι το σημαντικότερο κομμάτι της δουλειάς μας, με ανυπολόγιστου μεγέθους ωφέλεια στήριξης των στόχων μέσα και έξω από την ομάδα, μέσα και έξω από το εργαστήριο. Τα παιχνίδια που προτείνονται βοηθούν τα μέλη της ομάδας να έρθουν σε μεγαλύτερη επαφή με το σώμα τους και το σώμα των άλλων, πράγμα που δημιουργεί μεγαλύτερη εμπιστοσύνη και ισχυρότερο αίσθημα ευθύνης. Ταυτόχρονα δημιουργείται ατμόσφαιρα παιχνιδιού και χαράς και ενισχύεται η ομαδικότητα στη λήψη αποφάσεων και η συνεργασία στη λύση προβλημάτων. Η συνεργασία και η εξέλιξή της είναι τα πρώτα και πιο βασικά στοιχεία που πρέπει να γίνουν απολύτως κατανοητά και να βιωθούν για να καταστεί επιτυχημένος κάθε αυτοσχεδιασμός. Τα μέλη της ομάδας μαθαίνουν έτσι να προσθέτουν δικές τους προτάσεις σε αυτά που προτείνει ο άλλος και

προωθούν έτσι την αλλαγή και τη γόνιμη σύγκρουση που οδηγεί στην τελική σύνθεση της δουλειάς τους , χωρίς να εμποδίζουν την εξέλιξή της.

### **Παιχνίδια:**

Μύρισε το αγριολούλουδο, ένα φύλλο μας ενώνει, καθρέφτης (αντικριστά, παράλληλα, ατομικός, ομαδικός).

## **B. ΜΟΡΦΕΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ**

### **1. ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΡΟΛΩΝ**

Τα παιχνίδια ρόλων αναπαριστούν πραγματικές συνθήκες της καθημερινής ζωής . Εδώ ο καθένας μπορεί να προβάλλει τις προσωπικές απόψεις του και να διερευνήσει τις απόψεις των άλλων χωρίς να έχουν ιδιαίτερη σημασία οι υποκριτικές ικανότητες του καθενός .Με τα παιχνίδια ρόλων ενισχύεται η πρωτοβουλία , δίνεται η δυνατότητα σε ομάδες να επεξεργαστούν αμφιλεγόμενα ζητήματα της καθημερινής ζωής , όπως π.χ. κοινωνικά προβλήματα, περιβαλλοντικά θέματα κ.ά. Στην περίπτωση μας διερευνώνται πολλές πτυχές των προβλημάτων που τίθενται και αφορούν στην προστασία του δάσους με την καταγραφή απόψεων αντίθετων και μη κοινωνικών ομάδων , συμφερόντων , επιδιώξεων κ.τ.λ.

#### **1. ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ**

Με κίνηση στο χώρο, ζητάμε με ένα stop τα μέλη της ομάδας να μείνουν ακίνητα σε όποια στάση βρεθούν. Ζητάμε να μείνουν ακίνητα όσοι δείχνουν με το σώμα τους κάτι ενδιαφέρον. Οι υπόλοιποι παρακολουθούν ως θεατές και σχολιάζουν τα δρώμενα. Δίνουμε τίτλους στην εικόνα που δημιουργούν τα ακίνητα σώματα . Στη συνέχεια κινούνται όλοι ταυτόχρονα και πάλι σταματούν είτε με το σύνθημα του εμπνευστή είτε μόνοι τους ακολουθώντας την κοινή αίσθηση που αποκτούν ως ομάδα. Μετά μπορούμε να παρακινήσουμε κάποιον να συνεχίσει και να εξαντλήσει την κίνησή του, ενώ οι άλλοι με επίκεντρο αυτό, καλούνται να συνθέσουν μία νέα εικόνα.

Χρησιμοποιώντας ένα συναίσθημα, ένα γεγονός, ένα ποίημα, ένα κείμενο ή μια άσκηση δραστηριότητας (εδώ πρόκειται για θέματα που αφορούν το δάσος και ιδιαίτερα εικόνες που αφορούν σκέψεις για τα διαχειρίσιμα , την προστασία και τους κινδύνους που το απειλούν ) τα μέλη (ανά ομάδες) φτιάχνουν μια παγωμένη εικόνα δίνουν τίτλους και την αναλύουν. Στη συνέχεια η εικόνα μπορεί να ζωντανέψει, κάνοντας καθένας την επόμενη κίνησή του και παγώνοντας πάλι, συνθέτοντας μια νέα ιστορία.

#### **2. ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ**

Εκτελούμε την άσκηση κίνηση στο χώρο. Με το stop όλοι παγώνουν. Στη συνέχεια ζητάμε από τα μέλη να εκφράσουν με το σώμα τους ελεύθερα και αυθόρμητα κάποιες συγκεκριμένες συνθήκες που τους δίνονται (κινούμαι αργά, γρήγορα, σε λάσπη, σε στενό χώρο, στο δάσος, τρέμω από το κρύο, κάτω από τα κλαδιά δέντρων , ζεσταίνομαι κ.λ.π) Καλό θα είναι να επισημαίνουμε , ότι έχει ενδιαφέρον κυρίως η έκφραση με το σώμα τους και για τούτο θα πρέπει να χρησιμοποιούν όσο γίνεται λιγότερα λόγια.

#### **3. ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ**

##### **A) Ομαδικός καθοδηγούμενος αυτοσχεδιασμός.**

Εκτελούμε την άσκηση κίνηση στο Χώρο. Κατά τη διάρκεια της άσκησης αρχίζουμε να αφηγούμαστε την ιστορία μας και τα μέλη δραματοποιούν. Φροντίζουμε πάντοτε να υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος για δράση. Πρόκειται για αφήγηση που αφορά την περιπλάνηση στο δάσος με τα όποια απρόοπτα και μη που μπορεί κάποιος να αντιμετωπίσει.

##### **B) Σε ομάδες ή ζευγάρια.**

Δίνουμε στα μέλη του εργαστηρίου ένα θέμα και ζητάμε να δείξουν με το σώμα τους κυρίως και με κινήσεις τη δική τους ιστορία που έχουν ετοιμάσει. Σε όλη τη διάρκεια της προσπάθειάς τους τα βοηθάμε, χωρίς να τα καθοδηγούμε και να επεμβαίνουμε. Ορίζουμε μόνο τον τρόπο παρουσίασης επισημαίνοντας πώς αρχίζουμε και πώς τελειώνουμε τη

δράση μας. Οι αυτοσχεδιασμοί αφορούν θέματα και διερευνούν προβληματισμούς για την προστασία του δάσους , τη σωστή διαχείρισή του καθώς και τους κινδύνους που το απειλούν.

### **ΚΛΕΙΣΙΜΟ**

Παιχνίδι : Όλοι λέμε ελεύθερα λέξεις που μας έρχονται στο νου και έχουν σχέση με το δάσος , χωρίς να μιλάμε όμως ταυτόχρονα . Πρόκειται για ένα παιχνίδι του Peter Brook που μετράει το δείκτη συνοχής της ομάδας και κλείνει ευχάριστα μια δουλειά εργαστηρίου. Τέλος , με κλειστά μάτια και ένα αργό και ρυθμικό λίκνισμα , σιγοψιθυρίζουμε ένα τραγούδι που έχει σχέση με τη φύση και βιώνουμε μια απίστευτη αίσθηση χαλάρωσης και ηρεμίας που τη μοιραζόμαστε όλοι.

### **ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ**

Εκτός ρόλου, γίνεται συζήτηση η οποία προσανατολίζεται στην κατηγορία των θεμάτων που αφορούν το δάσος και για τα οποία τα μέλη του εργαστηρίου έδειξαν περισσότερο ενδιαφέρον αλλά και σε άλλα προκειμένου τα μέλη του εργαστηρίου να εμπλακούν σε διαδικασία προβληματισμού και μετά τη λήξη του εργαστηρίου.

### **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:**

Θ.Α. Ε-ΣΤ, βιβλίο δασκάλου και μαθητή, εκδόσεις Ο.Ε.Δ.Β.,

Νίκος Γκόβας Για Ένα Νεανικό Και Δημιουργικό Θέατρο, Εκδόσεις Μεταίχμιο,

Ειρήνη Σταμούλη σημειώσεις από το Θ.Ε. εκπ/κών του ΔΗ.Π.Ε.ΘΕ. Β. ΑΙΓΑΙΟΥ με έδρα τη Χίο,

Άβρα Αυδή –Μελίνα Χατζηγεωργίου Η τέχνη του δράματος στην εκπαίδευση , Εκδόσεις Μεταίχμιο.